

Přístupný web – robotizace pro nás a proti nám

ZPRACOVÁNO DNE: 26. 7. 2007

V poslední době se poměrně často setkáváme s termínem „přístupnost“ ve spojení s internetovými prezentacemi, a to konkrétně s „přístupným“ či „bezbariérovým“ webem, dokola jsou totiž zmiňovány jeho zásady a výhody. A oč že jde? **Přístupný web** je web takový, který **svým uživatelům neklade žádné překážky v jeho používání a seznámení se s obsahem**, a to, ať na web přistupují s jakýmkoliv softwarovým, či hardwarovým vybavením, anebo fyzickým omezením. Přístupnost internetové prezentace není ještě stále tak dychtivě přijímaná jako jiné aspekty webu. Jeden z možných důvodů je ten, že majitelé webových stránek si úplně jasně **nedokáží představit důsledky určitých mezer v přístupnosti svého webu** a domnívají se, že jejich opravení jim nezajistí požadovanou přivedenou hodnotu, tudíž že ve výsledku je snažení ztrátové.

V tomto článku se na **přístupnost** podíváme **z trochu jiného úhlu pohledu** a popřemýšlíme nad tím, zda není ztrátový právě nedostatečně přístupný web.

Kdo je uživatel webu?

Při vysvětlování termínu přístupného webu jsme se zmínili o „**uživateli webu**“. Máte ale představu, kdo se pod tímto pojmem skrývá? Víte, že kromě lidí může vaše internetové stránky navštívit i samostatný **software** neboli počítačový program? I když častěji se pro jeho pojmenování setkáte spíše s názvem internetový robot, či crawler, pavouk, spider atd. I na internetu se ovšem pohybují jak roboti, kteří pomáhají našim dobromyslným zájmům a usnadňují práci, tak ti, kteří naše data chtějí zneužít pro nekalé záměry svých stvořitelů.

Ti hodní, roboti vyhledávačů

Už jste se někdy zamýšleli nad tím, jak je možné, že se vaše internetové stránky objevily ve výsledcích vyhledávání nějakého internetového vyhledávače, aniž byste kamkoli registrovali svůj web? Nebo jak to, že se mezi výsledky vyhledávání zobrazují i stránky z nižších úrovní struktury webu? Toto má „na svědomí“ právě robot onoho vyhledávače. Ve většině případů chceme, aby naše **stránky byly ve vyhledávacích vidět**, a my díky tomu měli možnost **získat návštěvníky**. Proto bychom si příchodu vyhledávacího robota měli cenit a nabídnout mu obsah stránek tak, aby byl **schopný jej zpracovat**, tzn. **udělat pro něj web přístupný**.

Pokud tedy pro vás není důležitý fakt, že **nepřístupný web je překážkovou dráhou** (někdy až nepřekonatelnou) pro několik nemálo fyzických osob a že těmito počiny tyto návštěvníky a potenciální zákazníky (v případě obchodně zaměřených webů) posíláte do náruče konkurence, podívejte se alespoň na to, jak webovou prezentaci vnímá náš dobrý kamarád, vyhledávací robot.

Jak vnímá web robot

Robot vyhledávače není schopný zpracovat **obrázky, zvuky** a také některé **technologie** (javascript, flash, ajax atd.). Pokud v sobě prvky obsahují **informační hodnotu** a jestliže její pomocí chceme nalákat i **návštěvníky přicházející z vyhledávačů**, měli bychom ji na webu nabídnout i **v textové formě**, kterou bude schopen vnímat i robot.

Někteří tvůrci webů také **nevhodně vytváří odkazy**, a tím (i nezáměrně) znemožní jejich využívání určité části fyzických návštěvníků, ale také robotům vyhledávačů. To pro vás znamená, že **robot sice navštíví první stránku** webové prezentace, ale už **není schopný se dostat kamkoli dál do struktury** a jednoduše web opustí. To má za následek, že se ve výsledcích vyhledávání nebudou vyskytovat všechny stránky webu, které bychom tam mít chtěli a které by mohly uživatelé vyhledávače hledat.

Pokud se chcete ujistit, že se vám výše uvedené nemůže stát, máte možnost využít **online nástroj**, který vám nastíní, jak vaše stránky vidí roboti. Na adrese <http://www.gritechnologies.com/tools/spider.go> se můžete podívat, zda jsou pro ně dostupné všechny informace a odkazy, které požadujete.

Budiž přístupnost

Z toho všeho nám vyplývá, že ona **přístupnost je základním kamenem** pro toliko oslavované **SEO**, anglicky Search Engine Optimization, neboli optimalizace pro vyhledávače, která se podrobněji zabývá úpravou webu tak, aby uživatelům vyhledávač poskytl co možná nejvíce vašich nabízených informací.

Ti druzí, zlí roboti

Ovšem vedle robotů vyhledávačů existují i jiní, kteří nám **škodí**. Nejčastěji se jedná o tzv. **spamové roboty**. Jistě si mnoho z vás předem rozmýšlí, kde všude poskytne svou emailovou adresu, někteří roboti se totiž na webu zaměřují právě na vyhledávání emailových adres, čehož je následně využíváno k **rozesílání spamu** (nevyžádaných emailů). Další druh nepříjemného spamu je **vyplnění formuláře** robotem, což zahlcuje databázi, nebo opět naši emailovou schránku, nemluvě o špatném veřejném dojmu naší prezentace při automatickém zveřejňování příspěvků na webu. Takováto činnost robotů je pro nás nežádoucí a naopak chceme, aby pro ně byly určité prvky nepřístupné. Existuje několik možností, jak jim zamezit zdařilé „slídění“ a nechtěné praktiky na našem webu.

Diskriminace návštěvníků kvůli spamovým robotům?

Dejte si ale pozor, **některé metody znepřístupnění pro tyto roboty znamenají i překážku pro určité fyzické uživatele** – návštěvníky, chcete-li potenciální zákazníky. Jistě, opět bychom si mohli říci, že jsou pro nás postradatelní, ale právě v této fázi si vzpomeňte na to, kolik jste vložili úsilí či peněz do SEO a jiných analýz, a ptejte se spíše, **proč bychom o tyto uživatele měli přicházet**. Chtějte proto řešení, které ošetří všechna úskalí. Věřte, že taková řešení rozhodně existují.

Závěrem

Přístupnost není „něco navíc“, naopak patří mezi **základní body při vytváření nového webu, či změn současného**. Pamatujte na to a už se nenechte okrást ani o jednoho uživatele.

Ilona Podlahová